

CHS Crazy House

NEW OWNER'S FAQ

ANEB NEJČASTĚJŠÍ OTÁZKY ZÁJEMCŮ A NOVÝCH MAJITELŮ MORČÁT

OPRAVDU MUSÍ MORČÁTKA BÝT DVĚ?

Ano, je to nanejvýš vhodné a **mláďata z naší chovatelské stanice do tzv. samotky nikdy nedáváme**. Morčata patří mezi druhy s vysoce rozvinutým společenským chováním. V přírodě celý svůj život tráví ve skupinkách, kde mají jedinci jasně danou hierarchii a široké spektrum komunikačních projevů. Je jasné, že člověk jim morčecí společnost nemůže nikdy nahradit, ať již z hlediska času (nikdo z nás nemůže s morčátkem být 24/7), tak z hlediska přirozeného chování (těžko se budeme společně s ním choulit v jednom domečku, pobíhat po kleci a poštuchovat se, prát se o ty nejlepší mlisky a povídat si „jeho řečí“). Bez společnosti vlastního druhu bude mít morče opravdu velice nudný život, složený jen z jedení, ležení a čekání, zda se mu některý člen domácnosti bude chvíli věnovat. V mnoha **západních zemích je chov samotného jedince dokonce zakázán zákonem na ochranu zvířat** a je považován za týrání.

JSOU LEPŠÍ SAMCI NEBO SAMIČKY?

Na tuto otázku nelze jednoznačně odpovědět. Záleží jednak na tom, **co si od morčátek slibujete**, ale především také na povaze konkrétního jedince.

Obecně se dá říct, že **samci jsou klidnější a mazlivější** než samičky. Zhruba do jednoho roku jsou ještě poměrně temperamentní, ale jakmile projdou pubertou, dosti zleniví a jsou tak **ideálními společníky „na klín k televizi“**. Svou mohutnější stavbou těla jsou z mého pohledu i vhodnější pro malé děti. **Problematická může být zmíněná puberta**, kdy si samci potřebují „vyříkat“ svoji hierarchii. Většinou se to ale obejde bez větších komplikací a jejich soužití bývá nadále harmonické. Dobré je držet se zásady, aby nepřišli do styku se samicí, jelikož to může do té doby bezproblémové klučičí přátelství zcela zničit. **U samiček nedochází v pubertě ani po ní k žádným velkým rozbrojům** či změnám v chování. Zato **mohou být mírně nerudné a konfliktní během říje**, což je zhruba každých 14 – 18 dní. Nespornou **výhodou chovu samiček je ale to, že můžete libovolně rozšiřovat morčecí skupinku, kdežto u kluků je spíše vhodné zůstat u počtu dvou** (i když znám mnoho případů krásně fungujících klučičích trojiček – a dokonce i větších skupin!).

Snáze se jistě budou shánět morčecí samečci, na což je také dobré myslet pro případ, kdy by jedno z morčátek předčasně odešlo „za duhový most“ a bylo by třeba urychleně sehnat pozůstalému smutnému parťákovi kamaráda. Samiček se totiž rodí statisticky méně než samců a více jich zůstává v chovu, jelikož chovatelé potřebují na určitý počet chovných samic podstatně méně chovných samců. Do chovu tak bývají zařazeni opravdu jen ti exteriérově nejzdařilejší samci, kdežto i zcela průměrná samička, která např. nějakým způsobem neodpovídá standardu, často také zůstane v chovu. Pokud tedy sháníte morčátko ve vzácné barvě nebo plemeni či zvířátko s výstavními předpoklady, Vaše šance budou opět vyšší u samců.

Nicméně, jak jsem napsala již na začátku – **vždy záleží na povaze jedince**. Zažila jsem jak dominantní samičky, kterým bylo třeba opravdu pečlivě vybírat společnost a dlouze seznamovat, tak samičky extrémně klidné a mazlivé; chovné samce,

Bc. Kateřina Anna Medová

www.chscrazyhouse.cz

www.facebook.com/chscrazyhouse

www.facebook.com/groups/chscrazyhouse

kteří ani v seniorském věku neztratili nic ze svého temperamentu i samce, kteří neměli problém seznámit se a bezproblémově vyjít s jiným dospělým chovným samcem...

JAKÉ JE PRO NÁS NEJVHODNĚJŠÍ PLEMENO?

Plemena morčat nelze vnímat ve stejném smyslu slova jako například u psů. Všechna morčecí plemena mají **relativně stejnou velikost** (samozřejmě až na cuny, ale ani zde se v porovnání se psy nejedná o nijak markantní skok) a velmi **podobné tvary těla**. Většina odlišností spočívá v **délce (případně absenci) srsti, její struktuře a směru růstu**. Některé skupiny plemen je navíc možné „křížit“ mezi sebou. Tím pádem samozřejmě ani rozdíly v péči a povaze nejsou tak extrémní, jako u psů. Ale **určitá specifika tu jsou** a při výběru je rozumné k nim přihlídnout.

Mezi nejběžněji chovaná patří rozhodně krátkosrstá plemena s nestrukturovanou srstí, tedy **hladké a crested**. Na taková zvířata nejčastěji narazíte i ve zverimexech, i když zde samozřejmě nelze mluvit o plemeni. Ušlechtilá morčata těchto plemen mají **krátkou a hustou srst**, kratší **zavalité tělo**, dostatečně širokou a **kulatou hlavu**, velké a dolů **klopené uši** a výrazné kulaté oči. Jelikož **jednobarevné hladcí**, tzv. self, jsou nejdéle chovanými a nejčastěji vystavovanými plemeny, jsou také nejprochovanější. Pokud tedy chcete morčátko, které bude mít skutečně **ušlechtilé výstavní rysy**, je vhodné koukat například po krémovém, bílém či černém hladáčkovi. **Škála barev a kreseb**, ve které se krátkosrstá nestrukturovaná plemena chovají, je ale samozřejmě mnohem širší – opět asi **ze všech plemen největší**. Najdou se zde i **rarity**, které mezi jinými plemeny téměř nepotkáte. Vzhledem k této pestrosti je **těžké zobecnit jejich povahu**. Je podobně různorodá, jako škála chovaných barev a kreseb. Ovšem co se týká péče, jsou krátkosrstá plemena obecně oproti jiným určitě **nejméně náročná**.

Mezi povahově specifické plemeno ale rozhodně patří **rozety**. Jsou to zvířata **temperamentní, energická, čilá**. Pokud tedy hledáte morčátko, které vás bude bavit svou akčností, není lepší volby. Mimo specifické povahy mají samozřejmě i **velmi specifický vzhled**. Bohužel se jedná o plemeno opravdu obtížné na chov. Docílit k jedincům, kteří mají výstavní potenciál, je nesrovnatelně těžší než u jiných plemen. Proto se jim v současnosti věnuje jen naprostá hrstka chovatelských stanic.

Dalším povahově specifickým plemenem, ovšem „na druhé straně spektra“, je **americký teddy**. Nejen, že vzhledově vypadají jako takové naducané polštářky, ale i povahově jsou považováni za **jedno z nejkliďnějších plemen** – ideální na klín k televizi 😊 V důsledku pozmeněné struktury srsti se u nich ale častěji objevuje suchost kůže, která s sebou nese **výskyt lupů** a také se toto plemeno někdy dává do spojitosti s častějším výskytem plísní, jednoho z nejběžnějších morčecích „neduhů“. Jejich **hustý kožíšek** je ale na druhou stranu dokáže ochránit i před nízkými teplotami. Za velmi **mírumilovné** je považováno i druhé „medvídkové plemeno“, **švýcarský teddy**, který má narozdíl od toho amerického **polodlouhou srst**.

A „švýcaři“ nám udělali krásný oslí můstek k **dlouhosrstým plemenům**. Těch je celá řada – s hladkou srstí i strukturovanou, s korunkou i bez, s vírky i bez... Jejich společným znakem je samozřejmě dlouhá srst, ale z mé z mé zkušenosti je spojuje i jeden specifický povahový rys, a to je **trpělivost**. Většinou jsou to **ve skupině nekonfliktní a k lidem přátelská** zvířata. Na plachého „dlohána“ narazím opravdu výjimečně. Strašákem pro zájemce je ovšem péče o srst. Zaznívají věty jako „nemám čas je denně česat“, „nechci morče pořád koupat“ a podobně. Tak tohle, prosím, ani nedělejte! 😊 Základem správné péče o dlouhou srst je to, co platí pro všechna plemena: dostatek prostoru, vysoká vrstva čisté podestýlky, adlibitní přísun kvalitního sena a čisté vody. Plemena jako **sheltie, coronet** či **peruánek** budou čas od času potřebovat vidět i hřeben, ale skutečně se nejedná o každodenní záležitost. Naprosto dostatečná frekvence je 1x týdně, i když většinou stačí srst jen pravidelně kontrolovat, zda se někde necuchá. U strukturovaných plemen jako **texel, merino** a **alpaka** česání hřebenem není vůbec nutné, ba ani žádoucí, a zcela stačí srst pročesávat prsty, oddělit tak

Bc. Kateřina Anna Medová

www.chscrazyhouse.cz

www.facebook.com/chscrazyhouse

www.facebook.com/groups/chscrazyhouse

jednotlivé lokny a opět tak odstranit případné začínající dredy. A pak tu máme plemeno **lunkarya-peruánek**, které se dokonce nečeše vůbec! Jejich srst je přirozeně tvrdší, tudíž se téměř necuchá a sama se formuje do pramínků. V případě, že je dlouhosrsté morčátko skutečně jen jako mazlíček a není v plánu se s ním účastnit výstav, je samozřejmě možné (a vhodné) **srst čas od času přistříhnout** zhruba do takové délky, **aby ji příliš netahal po zemi** (a to především v okolí nad zadečkem). Na druhou stranu tato plemena mohou nabídnout dobrý start **začátečnickovi, který by si rád vyzkoušel právě i výstavy**. V současné době není chovatelů dlouhosrstých zvířat mnoho a vystavovatelů je ještě méně, tudíž je relativně snazší dosáhnout i na umístění. Navíc u dlouhosrstého zvířete, narozdíl třeba od zmíněných hladkých selfů, závisí větší část úspěchu právě na novém majiteli a jeho péči.

Pokud je na vás těch chlupů přece jen moc, pak se nabízí plemena **bezsrstá – skinny** a **baldwin**. Mnohem častěji se setkáme s prvním zmíněným, který má na hlavě a nohou viditelné specifické tvrdé ochlupení. Druhý zmíněný se naopak rodí standardně osrstěný a během prvních pár týdnů života o srst kompletně přijde. V obou případech je třeba se připravit na vyšší cenu, a to nejen tu pořizovací. Také **počítejte s vyššími náklady za krmení** (protože žerou za tři), podestýlku (protože co jde dovnitř, musí i ven) a třeba také **topení** (vzhledem k absenci srsti mají zhoršenou termoregulaci, takže je nutné dbát na konstantní pokojovou teplotu a zcela zamezit průvanu). Bezsrstá morčata ale **mohou být vhodnou alternativou pro alergiky** (i když pozor, problémem je častěji seno či moč než srst). Nelze také nezmínit, že celým povrchem těla vydávají hodně tepla a při hlazení je to zcela jiný pocit, než u „chlupáčů“ 😊

CHCEME HLAVNĚ CO NEJMENŠÍ MIMINKO...

Přiznám se, že když od zájemce slyším tento požadavek, musím si sednout na prsty, abych nenapsala něco jako: „V tom případě jděte do zverimexu, tam Vám klidně prodají třítydenní mládě utržené máme přímo od cecíku.“ Minimem pro odstav, o němž hovoří pravidla pro chov morčat, je **věk 4 týdny a váha 250 gramů**. Ovšem odběr není odstav a minimum je stále jen minimum. Doba strávená s matkou je pro mládě velice důležitá pro **správnou socializaci a vybudování imunity**. Mláďátka od nás proto **odcházejí ve chvíli, kdy jsou psychicky i fyzicky připravená** na tento pro ně poměrně náročný životní zlom. Což u některých může být ještě před dosažením 5. týdne, ale taky **klidně až v 6 týdnech věku**.

Častým dodatkem zájemců také bývá: „... **abychom si ho mohli co nejlépe vymazlit**“. I to je zbytečná obava a paradoxem je, že naopak **čím starší morče je, tím klidnějším a mazlivějším se stává**. Neuděláte tak chybu ani v případě, že si vezmete morčátko třeba i několik měsíců staré nebo **dospělé**. Zvláště **k velmi malým dětem**, jejichž drobná motorika ještě není zcela vypilovaná, to může být nejrozumnější volba.

KRMENÍ: CO, KDY, JAK A KOLIK?

Základem morčecího jídelníčku je **seno, seno a zase seno**. O vodě snad ani nemusí být řeč :) Kvalitní seno a **čistá voda** musí být k dispozici neustále, 24/7. Dle kondice a věku morčátka je pak vhodné doplnit denní jídelníček granulemi a zeleninou.

Bc. Kateřina Anna Medová

www.chscrazyhouse.cz

www.facebook.com/chscrazyhouse

www.facebook.com/groups/chscrazyhouse

Granulky volíme vždy jednodruhové, ideálně 100% bezobilné a speciálně určené pro morčátka. Jako jeden z mála zvířecích druhů si totiž morčata sama nedokážou vytvářet **vitamín C**, a proto jsou jejich granule, na rozdíl třeba od granulí pro králíky, obohatené o jeho dostatečné množství. Jako ideální dávka se udává **jedna polévková lžice na morče na den**. U mláďat cca do 6 měsíců bych se nebála krmit granulky „ad libitum“, tedy neomezeně. Na trhu už je poměrně slušný výběr značek, jmenovitě například Versele Laga Cavia Complete, Cunipic Alpha Pro Guinea Pig, Supreme Selective Grainfree Guinea Pig, Bunny Nature Guinea Pig nebo Natureland Complete Guinea Pig.

V každém případě **se vyhneme jakýmkoli univerzálním směskám plným zrní** a obarveného „bůhvíčeho“. Morčecí zažívací trakt je (nejen svou délkou) uzpůsoben k tomu, aby si i z velmi chudé stravy dokázal vzít maximum. I člověku, který se o výživu zvířat nikterak nezajímá, jistě dojde, že krmná směs, která obsahuje **celý oves, pšenici, sušený banán, svatojánský chléb a další, rozhodně neodpovídá výživovým potřebám morčat**. Naopak může způsobit velmi nepěkné zažívací problémy. Pokud už budeme trvat na tom, že chceme morčátku čas od času přilepšit něčím jiným, **dají se koupit i poměrně přijatelné směsky, kterými lze občas zhrěšit**. Mezi ně bych zařadila například Versele Laga Nature Cavia, Nutrin Nature morče, Witte Molen Puur Guinea Pig nebo Korona Natury Swinka morská.

Co se zeleniny týká, i zde platí, že méně je někdy více. Důležité je tedy myslet na to, že zelenina je pouze doplňkem k senu. Jako optimální množství se udává **70 – 80 gramů na den pro dospělé morče**. Základ by měla tvořit **kořenová zelenina, jako je mrkev, celer, červená řepa či petržel**. Doplnit ji můžeme například fenyklem, řapíkatým celerem, petrželovou natí, proužkem papriky, jedním lupenem zelí či slabým měsíčkem jablka. Upřednostňujeme **zeleninu bohatou na vit. C**. Naopak zcela doporučuji **vyhnout se vodnaté zelenině** (např. okurka), která opět může způsobit vážné zažívací potíže. V létě pak může zeleninu kompletně nahradit tráva, na kterou ale na jaře vždy zvykáme pozvolna a dáváme dobrý pozor na to, aby nebyla přemrzlá či zapařená.

Bc. Kateřina Anna Medová

www.chscrazyhouse.cz

www.facebook.com/chscrazyhouse

www.facebook.com/groups/chscrazyhouse

Pro zpestření lze nabídnout i maličké množství **čerstvých bylinek**, jako je například kopr, bazalka nebo máta. Stejně tak je možné vybírat mnoha druhů **sušených bylinek** a jejich směsí, např. z řady Botanical od Nature Land, Zajícova zahrádka od Apetitu, bylinky JR Farm či Pelne Korytko. Velmi chutný a prospěšný je také sušený zelený oves.

Takovéto složení morčecího jídelníčku je naprosto dostatečné a není třeba ho ničím „vylepšovat“. **V každém případě se vyhneme:**

- × sušenému chlebu
- × minerálním kamenům a solným lizům
- × dropsům a dalším pamlskům s obsahem živočišných bílkovin
- × lepeným tyčinkám, které často obsahují obilí, med, vajíčka apod.

Všechny tyto výrobky případně lze nahradit zdravou a mnohdy i levnější alternativou. Pokud máme strach z přerůstání zoubků, sušený chleba náš problém opravdu nevyřeší. Jeho vliv na obrušování zubů je naprosto nulový, ale naproti tomu má opět nepříznivý dopad na morčecí citlivé trávení. Na obrušování zadních zubů je zcela dostačující konzumace sena s dlouhými a tuhými stébly, **pro obrušování hlodáků můžeme do klece pravidelně přidávat větvičky z ovocných stromů**. Stejně zbytečné a nebezpečné je přidávat morčátkům doplňky ve formě kamenů a lizů. Všechny potřebné vitamíny, minerály i sůl získá morčátko z přirozené stravy a tyto doplňky opět spíše škodí, než by čemukoli přispívaly. O nevhodnosti podávání sacharidy nabitých pamlsků a živočišných bílkovin striktnímu býložravci asi není třeba polemizovat. To ale rozhodně neznamená, že nemůžeme morčátkům dávat žádné pamlsky. Naštěstí už je na trhu opravdu **široký výběr vhodných – a někdy dokonce i zdraví prospěšných – mlsek**. Z vlastní zkušenosti mohu doporučit pamlsky od firmy Nature Land, Brit či Nutrin.

UBIKACE: JAK MÁ BÝT VELKÁ A JAK VYBAVENÁ?

Jako **minimální rozměr** bydlení pro dvě morčátka se doporučuje ubikace o velikosti **120 x 60 cm**. Pokud vám prostorové možnosti v bytě nedovolují zabrat tak velkou „podlahovou plochu“, dobrou **alternativou mohou být dvoupatrové klece**. V takovém případě je ale třeba dobře **zabezpečit žebřík zábradlím**, jelikož morčátka nejsou žádní zdatní horolezci a z nechráněného žebříku by mohla spadnout. Moderní alternativou jsou také **modulární klece** či tzv. **C&C klece**.

Bc. Kateřina Anna Medová

www.chscrazyhouse.cz

www.facebook.com/chscrazyhouse

www.facebook.com/groups/chscrazyhouse

K tématu bydlení jistě patří i podestýláni. Ač jsme v naší chovatelské stanici vyzkoušeli leccos, **zůstáváme věrni starým dobrým hoblinám**. Pod výstavní dlouhosrstá morčátka a skinníky **používám Asan**, jelikož se tolik nezacuchává do dlouhých chlupů (natož kudrnatých) a pro nahatá morčátka se mi zdá komfortnější, jelikož je měkčí než jiné typy podestýlek. Drtivá většina našich morčat je ale na klasických hoblinách, které vycházejí bezkonkurenčně nejlépe jak cenou, tak dobou výdrže. V poslední době je **moderní chov i na pratelných koberečkách**. Osobně mi nijak nevádí, pokud naši odchovanci budou takto bydlet, ale nijak velký fanďa koberečků nejsem. Hobliny alespoň částečně umožňují uskutečnit přirozené chování morčat, tedy hledat potravu na zemi, což si na hladkých koberečkách s krátkých chlupem moc nedokážu představit. Na druhou stranu jistě jde morčátkům vymyslet spoustu podobných aktivit...

Na vybavení klece celkově nejsou morčátka příliš náročná a spíše než „malý Disneyland“ uvítají **dostatek místa k proběhnutí**. Nepostradatelným základem je samozřejmě **napáječka na vodu, miska na krmení a jesličky**. Napáječku volte dostatečně velkou, ideálně s kovovým nipleem či kuličkou. Můžete vybrat klasickou plastovou, ale dobrou volbou jsou i skleněné napáječky s kovovým náustkem. Pro dvě morčátka doporučuji objem cca 500 ml. Misku volte kamenivovou či keramickou – prostě dostatečně těžkou na to, aby ji morčátka nepřevrhla. Tomu zabrání i dovnitř zaoblené okraje. Ideální velikost pro dvě morčátka je cca od 250 do 500 ml. Jesličky se rovněž dají pořídit v mnoha variantách – závažné plastové nebo kovové či třeba volně stojící dřevěné, které respektují přirozenou pozici morčátek při pasení.

Velkým tématem jsem **domečky, které mají své zaryté odpůrce i zastánce**. Osobně se neřadím ani do jedné skupiny, nicméně většina našich morčátek ve své ubikaci nějakou formu přístřešku má. **Spíše než otázka, zda ano či ne, je otázka „jaké“**. Zvláště u samců je důležité **vyhnout se klasickým uzavřeným domečkům s jedním vchodem, v horším případě ještě s malým okýnkem k tomu**. V období, kdy si budou kluci vyjasňovat pozice, může být takový domeček velkým předmětem sváru. Dominantní sameček si ho může bránit a při nějaké drobné potyčce stačí, aby do něj podřízeného samečka zahnal, zatarasil vchod – a je problém. Podřízený sameček nemá šanci utéct, dostane tam „nabančeno“ a při pokusu o útěk maličkým okýnkem se v něm ještě může zaseknout a v krajním případě až udusit. Úplně stejná situace ale může nastat u samic, které se někdy dokáží „pohádat“ hůř než samci. Proto tyto typy domečků nejsou celkově vhodné a **daleko lepší službu Vaším morčátkům uděláte pořízením proutěného tunelu, mostíku z větvíček nebo obyčejné dřevěné „stoličky“ na čtyřech nožkách**. Některá morčátka ráda využívají i tzv. **hamaky, tedy závěsné látkové pelíšky**. Jako nevhodné lze považovat všechny plastové domečky, jelikož jednak hrozí, že se prostor v nich bude příliš zapařovat (což může přispět rozvoji plísní) a jednak se o něj mohou morčátka poranit, když ho budou „ochutnávat“.

Bc. Kateřina Anna Medová

www.chscrazyhouse.cz

www.facebook.com/chscrazyhouse

www.facebook.com/groups/chscrazyhouse

V ČEM SI OD VÁS MORČÁTKA ODVEZEME?

Pro své nové členy domácnosti si ideálně připravte **prostornou, krytou a dobře větranou přepravku**. Na cestu od nás vám samozřejmě bude stačit i obyčejná **krabice od bot**, ale do budoucna je lepší mít nějaký přepravní boxík po ruce. Oblíbená je přepravka Cat Gato pro malá zvířata, která má příjemný rozměr i cenu, ale zato se příšerně sestavuje a zavírání je také trošku o nervy. Výrazně praktičtější je v tomto směru Trixie Mini Capri, která by měla později stačit i pro dvě dospělá morčátka. Přepravku vystelte **dostatečnou vrstvou hoblin**, rozhodně **nezapomeňte na kupičku sena** a pokud pojedete déle jak půl hodiny, můžete přidat malý i kousek zeleniny.

JAK MÁME NEJLÉPE POSTUPOVAT S OCHOČENÍM?

Trpělivě a pomalu. Je třeba mít na paměti, že **mláďata jsou vždy rychlejší a ostržitější než dospělí jedinci dlouhodobě uvyklí na člověka**. Část mláďat se už rodí s povahou jako blešky, které chvíli nepostojí. Některá jsou naopak po narození až nezvykle klidná. Nicméně okolo druhého až třetího týdne se u všech začne plně projevovat jejich živost a v době odstavu především nejradyji běhají sprinty přes celou ubikaci, vyskakují na domečky, skotačí mezi sebou... Klidné sezení u Vás na klíně je prostě to poslední, co by je bavilo. Ale nebojte, i ten největší divoch se nakonec uklidní 😊

Po přivezení morčátek a jejich vypuštění do nové ubikace jim dejte **dostatek času na seznámení se s novým prostředím**, denním rytmem i zvuky domácnosti. První **dva až tři dny se snažte je příliš nerušit** a spíše jen pozorujte, zda je vše v pořádku (tzn. morčátka jedí, pít, jsou aktivní). To platí zvláště v případě, že si přivezete čerstvě odstavená mláďata. Poté můžete začít s jejich uvykáním na vás. A to jak jinak, než přes jídlo 😊 Po maličkých kouscích **začněte dávat z ruky zeleninu** a další pamlsky. Morčátka si brzy spojí váš příchod ke kleci s něčím dobrým na zub a místo zběsilého útěku do domečku vám brzy začnou běhat naproti. Čím méně byla morčátka od narození zvyklá na člověka, tím déle to samozřejmě bude trvat. Ale standardně **není třeba více jak týden**. A až v této chvíli doporučuji **začít brát morčátka ven**. Jako velice praktické se osvědčily tzv. **papučky**, které i mimo klec nabídnou morčátku pocit bezpečí a pro děti je s morčátkem v papučce navíc mnohem snazší manipulace. Jakmile morčátka získají 100% jistotu, sama se rozhodnou papučku opustit a jít na průzkum...

VETERINÁRNÍ PÉČE A DOMÁCÍ LÉKÁRNIČKA...

Obecně bych morčátka označila za **velmi zdravá zvířátka**. Pokud nenastane žádný zádrhel, na veterinární kliniku nebudeme muset, jak je rok dlouhý. I déle 😊 Ovšem **jakmile se objeví zdravotní problém, je třeba okamžitě jednat** a vyhledat pomoc zkušeného veterináře. Pro tyto situace bychom již při pořízení morčátek měli mít zjištěno, kde v našem okolí najdeme nejbližšího **specialistu na drobné hlodavce**. **Důrazně nedoporučuji chodit k běžnému veterináři**

Bc. Kateřina Anna Medová

www.chscrazyhouse.cz

www.facebook.com/chscrazyhouse

www.facebook.com/groups/chscrazyhouse

zabývajícímu se především kočkami a psy! Morčata jsou specifickým živočišným druhem, který má svá specifická onemocnění. A jak jsem již psala, sice nebývají nemocná často, nicméně když už onemocní, bývá to vážné a **pro jejich záchranu je rozhodující rychlá a správná diagnostika a včasné zahájení co možná nejúčinnější léčby.** Pravděpodobně nejlepší veterinární odborníky na morčata najdeme v Brně, ale ani Praha nezůstává zahanbena a jistě se najdou kvalitní kliniky se specializací na drobné hlodavce i na mnoha menších městech. Pro jména **konkrétních klinik**, se kterými máme dobré zkušenosti, **se na mě nebojte obrátit.**

Snad nejvážnějším zdravotním problémem u morčat jsou obecně **poruchy trávení.** Často za jejich vznik mohou **problémy se zuby**, ale někdy mají příčinu i jinde. Vzhledem k délce morčecího trávicího traktu a jeho anatomii je třeba, aby **morče neustále přijímalo potravu** (bohatou na vlákninu). Zjednodušeně řečeno: morče nejí - zastaví se trávení - umírá. Proto je nejlepší být připraven již před přivezením morčátek a do domácí lékárničky si pořídit **RodiCare Instant**, což je taková alfa i omega morčecího dokrmování a je možné po něm sáhnout jako po „léku“ první pomoci, než se dostaneme k veterináři. Ale ještě jednou opakuji: pozor, zde vážně **rozhodují hodiny!**

Během poměrně dlouhého morčecího života se možná setkáte i s **plísní**, ke které jsou velmi náchylná. Není třeba se jí děsit, ale zároveň ji ani podceňovat. Její propuknutí často souvisí se **zvýšeným stresem** (odstav, transport, březost, nehody ve skupině...) a **zhoršenou imunitou**, může se objevit i jako důsledek drobné ranky vzniklé například při obyčejné morčecí „hádce“. V případě malého lokálního ložiska je možné léčit ji přípravky s obsahem klotrimazolu, tedy v lékárnách běžně dostupnými krémy na plísně (**Canesten, Clotrimazol**). Její zrádnost ale spočívá v tom, že se již v době takové léčby může jinde na těle tvořit nepozorovaně další ložisko. Velmi účinnou a vhodnou léčbou je proto komplexní koupel v antimykotickém přípravku **Imaverol** (dostupný pouze u veterinárního lékaře a ve veterinárních potřebách). V poslední době se dostává do popředí i použití tzv. **chytré houby** prodávané pod názvem **Ecosin**. Opět se aplikuje na celé zvíře, ale rozdíl je, že funguje na „přírodní bázi“ - je tedy zcela bezpečná a nebála bych se ji použít i jako prevenci v období zvýšeného stresu. Několik dní před jejím použitím ovšem nesmí být na morče aplikováno jiné antimykotikum. **Léčbu je vždy vhodné podpořit zvýšením dávky vit. C a omezením stravy bohaté na sacharidy.** V neposlední řadě je nutné připomenout, že plíseň je **přenosná na člověka**, a proto je při léčbě vždy třeba se zvířetem manipulovat s největší možnou opatrností. V žádném případě na morčátko v období léčby nesmí sahat děti! Včas podchycená a správně ošetřená plíseň je **otázkou 2 – 3 týdnů**, zarůstání postiženého místa novými chloupky trvá o chvilku déle.

Dobrou zprávou je, že morčátka **není třeba proti ničemu očkovat ani odčervovat.** Jediná veterinární prevence, kterou doporučuji zvláště u zvířat majících v létě možnost volného výběhu, je **ošetření proti vnějším parazitům některým z volně dostupných léčiv**, jako je Selahold (s účinnou látkou selamectin), Advocate (s účinnou látkou imidacloprid), Fypryst, Combotec (s účinnou látkou fipronilum) a další. V našem chovu také pravidelně 2x ročně (na jaře před začátkem podávání trávy a na podzim, jakmile přestaneme trávu dávat) přeléčujeme proti **kokcidióze**. V malíčkém domácím chovu to ale nepovažuji za potřebné, ba spíše ani vhodné. Jako prevence by mělo zcela postačit například občasné přidání přípravku Acidomid K.

Jednou za cca 14 dní je třeba morčátkům **zastříhnout dráčky**, což snad ani nelze označit za veterinární prevenci. Chce to trochu cviku a každý to hravě zvládne doma sám. Pokud si ale přesto netroufáte, s tímto problémem by měl umět pomoci opravdu každý veterinář.

Bc. Kateřina Anna Medová

www.chscrazyhouse.cz

www.facebook.com/chscrazyhouse

www.facebook.com/groups/chscrazyhouse